

ORSZÁGOS
VENDÉGLŐS SZAKKÖZLŐNY

FOGADÓ

ORSZÁGOS
PINCÉR SZAKKÖZLŐNY

A MAGYAR VENDÉGLŐS- ES KÁVÉSIPAR, A BORGAZDASÁG ÉS AZ IDEGENFORGALOM ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ SZAKLAP
A SZÉKESFŐVÁROSI VENDÉGLŐSÖK ÉS KOCSMÁROK IPARTÁRSULATÁNAK,
A SZABADKAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉHÁZTULAJDONSOK ÉS KOCSMÁROKOK EGYLETE, — AZ ARADI PINCÉR SEGÉLYŰZŐ- ES ELMELYEZŐ EGYLET
HIVATALOS LAPJA.

Előfizetés: Egy évre 12 kor. Félévre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.

Szerkesztő és lapfőigazgató:
Flór Győző.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 13. sz.

A dánosi büntett.

Napok óta folyik a dráma a vármegyeházában, mely egy szörnyű büntett kihágásával foglalkozik. Biróság és hallgatóság azon fáradoznak, hogy megállapítsák a gonoszlelkű tettest, vagy tetteseket, kik egy becsületes vendégcsaládnak otlották ki az életét. Azért állítjuk a hivatot és illetékes bíróság mellé a hallgató-közönség szerepét is, mert ez a közönség zavarta!-an tetszés és nemtetszés nyilvánításával és módfeletti igazgatásával tényleg befoly a főtárgyalásba.

A közönség szemet-szemért, fogat-fogért akar. A megtorló igazságszolgáltatástól nemcsak azt akarja, hogy a bíróság előtt álló cigányokat kössék fel, hanem valamennyi cigányt és engedje meg neki a bíróság, hogy gyönyörködhessek azon a látványosságban, amit az akasztott cigányok nagy tömege a levegőben való hímblázással nyújtani képes. Tehát gyönyörölni látna abban, amin az ő idegességével másrészt megbor-zad. Emberhalált nézne hidegvérrel, amin másrészt elszörnyűködik. No de hagyjuk ezt. Többé-kevésbé ilyen a törvényszéki tárgyalóterem törzsvendégeinek lelkiállapota.

Előtűnk van a vendégös sorsa, tragikuma. A becsületes, törekvő és mindennapi kenyérért küzdő kocsmáros sorsa. A szegény Szarvas, ott az utszéli csárdában kereste kenyérét, mely munkájában részt vett felesége és névelő leánya. Munkája közben érte utól a gonoszság, az elvetemlőség, a bestialis cselekmény az egész családát. Es hány vendégös szaktársunk van az országban ugyanannak a sorsnak kitéve? Hányanak az életére és közvetlenül a csekély vagyonára leselkedik folyton a gonoszság? Hányszor környékezi veszély a vendégös, akár itt a fővárosban is, ha a fennálló szabályoknak, rendeleteknek megfelelő, ittas állapotban üzletbe betömögő embernek nem ad italt, de még helyet sem szabad neki adni, mert ha a rendnek éber őre meglátja, vagy ott találja, hát büntetik a vendégöst.

Mennyi gorbomaságot, mennyi inzultust és mennyi életvesztést kell ilyen módon a vendégösnek elszenvedni, hogy a törvénynek és szabálynak eleget tehesen? Védelme nincs, és a dolog természeténél fogva csak az önvédelem van utalva, de ha a kihágást megállapíthat-

ják — és vendégössel szemben igen hamar állapítják meg, — őt kimeleltlenül büntetik. Próbáljon a vendégös egy rabiatos ittas kitessékelné az üzletéből. A fennálló szabályok szerint ez kötelessége. Ha az illető beszámíthatlan ittas ellenszégül, esetleg bicskát fog a vendégöslre, — ami már sokszor megtörtént, — akkor természetesen minden emberi és isteni törvény előtt jogos az önvédelem. De ebből hivatalos nyelven »közbotrány« lesz, mert a küzedelm kiterelődik az utcára és akkor a vendégös »közbotrány« okozása miatt és mert a részeg embert az ő üzletéből távolították el, rendőrrleg megbüntetik. Ha az ittas az üzletében megtűri, mert esetleg a botrányt vagy a veszélyt akarja kikerülni, hát akkor éppugy büntetik, mint ha az ittas erőszakkal, ugnyevest »vendégölő karhatalommal« eltávolítja.

Ezek az eshetőségek kiserik folyton a vendégöst az ő iparának gyakorlatásában. De ki törődik ezzel? Nem elég, hogy fejestehene a kincstárnak; nem elég, hogy rabszolgája a sörkartellnek, a szikvizkartellnek, a borkereskedőnek (ha rá van szorulva); nem elég, hogy annyi rendőri és fináncbeli büntetőparagrafus néz vele farkasszemmel és folyton leselkedik rá, hanem, még azért a kevesért, ami fáradságos munkája mellett neki megmarad, vagy jobban mondva: neki meghagynak, sajátmaga és családja fenntartására, testi épsége és élete, a családjáé is folytonos veszélyben forog.

Hát bizony ez nincs rendjén. Az állam feladatának kell tekintenünk, hogy böcs törvényhózással és egyéb törvény intézkedésekkel könnyítsen a vendégös helyzetén. Hagyjanak neki töbet a munkájáért és enyhítsék közterheit, hogy legalább lássa és tudja mért dolgozik, mért fáradozik, mért viseli a nagy felelősséget és mért van testi épsége és élete veszélyeztetve.

A szerencsétlen Szarvas is szegény ember volt. Saját fia és mások, kik anyagi viszonyait ismerték, állítják, hogy vagyonra 5—600 frt lehetett. Egy vendégöslnél énni pennyvagyon semmi. Egyetlen-egy borvásárlásra sem elég. Tehát ő is éppugy küzdött — nem magáért, éppugy dolgozott mások hasznára, mint sok ezer szaktársra Es mint ilyennek kellett áldoztatni esni hivata-

sak, ott, az elhagyatott utszéli csárdában.

Sajnos, nem a szegény Szarvas az első és nem az utolsó áldozata a vendégösök göröngyös pályáján, amit az adó- és illetékkivetés, a közterhek egyéb megállapításánál, — ott a zold asztal mellett, — oly rözsas szinben szeretnek látni.

A Szekesfövárosi Vendégösök és Kocsmárosok Ipartársulata hivatalos közleményei.

Az ipartársulat hivatalos helyisége:
VIII., Rákóczi-ut 13, II. 20. sz. a. van.

Hivatalos órák: minden hétfőn, szerdán és pénteken délután 3—6 óráig.

Jogitanácsot ad az ipartársulat minden tagjának a társulat ügyésze: dr. Waigand József, lakik IX. ker., Üllői-ut 5. — A jogitanácsadás a tagokra nézve díjmentes.

Az ipartársulat tagjai minden szakipari, adó- és illetékügyben, szakbeli utbaigazításért forduljanak az ipartársulat titkárához.

Az ipartársulat mindennemű hivatalos közleménye kizárólag a „Fogadó” útján közöltek. — Ugyancsak a pénteki társas összejövetelek sorrendje is ebben a rovatban hoztatnak a társulati tagok tudomására

Pénteki összejövetelek.

A legközelebbi társas összejövetelek (uzsonnánák) sorrendje. Mindig délután 4 órakor. — Május 1-én: Blumenstatter Kálmán vendégöljében, VIII., Baross-utca 44. — Május 8-án: Kardos József vendégöljében, IX., Graf Haller-utca 24. — Május 15-én: Braun Jakab vendégöljében, VIII., Baross-utca 57. — Május 22-én: Horváth József vendégöljében, Sertésvághát, Gubacsi-ut 6. — Május 29-én: Noficer Károly vendégöljében, VII., Erzsébetkiralyne-ut 50.

Jelentések.

A «Szekesfövárosi vendégösök és kocsmárosok ipartársulata» április 9-én tartott közgyűlésén felolvasott titkári jelentésből, közérdekű voltánál fogva közöljük a következőket:

«Az elmúlt évben 2 közgyűlést és 12 választm. ülést tartottunk. Az egyik

közgyűlés rendkívüli volt, melyben az alapszabályok némely intézkedése, de főleg az ipartársulat címe lett megváltoztatva, mely most «*Székesfőv. vendéglősök és kocsmárosok ipartársulata*» címet visel.

A cím változtatás szükségessé tette a vendéglők és kocsmákról alkotott új szabályrendelet, mely ezúttal szerint a kormány jóváhagyását várja. Az új szabályrendeletbe sikerült ipartársulatunknak két fontos dolgot felvétni és pedig: 1) *hogy új italmérés engedélyek kiadása előtt az ipartársulat véleménye is meghallgandó* és 2) *hogy minden vendéglős, kocsmáros az ipartársulathoz belépni köteles*. Reméljük, hogy a miniszternek ez ellen nem lesz kifogása, mert hiszen két országos vendéglős kongresszus is a kormány elé terjesztette eziránti kérelmét.

A foganatba vett vendéglős-szikkvizgyár alapítására irányuló mozgalom nem vezetett eredményre, noha annak létesítését a szikkvizkarti szükségessé tett volna és teszi most is.

Az 1906. évben ipartársulatunk által összehívott országos vendéglős-kongresszus emlékirata 1907-ben érkezett le a miniszterium válasza, mely a felhozott bajok és sérelmek orvoslását kiltásba helyezte.

Úgyanabban az időtájtban jött hozzánk a *szabadkai vendéglősök* bizottsága, hogy velük együtt hívjuk egybe a II. országos vendéglős-kongresszust Szabadkára. A választmány a vendéglős-ipar érdekében magáévá tette az ügyet és részt vett a kongresszus szervezésében, előkészítésében és lefolyásában és konstatálta, hogy a II. országos kongresszus epoly fényesen sikerült, mint az első.

A kongresszus határozatait magában foglaló emlékiratot a szabadkai vendéglősök nagy küldöttsége február hóban hozta fel a miniszterelnökhez, mint pénzügyminiszterhez, mely küldöttséghez ipartársulatunk több tagja is csatlakozott. A küldöttséget Hock János országgy. képviselő vezette.

A miniszter ur előtti előszóval is előadtuk kívánásainkat, ki egész pozitív formában adott megnyugtató választ.

Előterjesztésünkre, hogy a vendéglők rendőri ellenőrzése tárgyában kiadott szabályzat oly módon alkalmaztassék, hogy az ellenőrzéssel ne zavarják a vendéglők üzletmenetét, a főkapitány ur átirata szerint elrendeltetett. Ugy szintén elértünk sikert a *vendéglők nyitását szabályozó régi*, de csak utóbb életpéltetett szabályrendeletnek a rendőrség által tévesen történt értelmezése tárgyában. Átiratunkra a főkapitány ur azonnali intézkedést és megszűntette a helytelen értelmezésből eredt szabálytalan eljárást.

Néhai *csantavéri Törley József* emlékére, örökösai 1000 koronás alapítványt tettek ipartársulatunknál, azzal a kikötéssel, hogy az elhunyt halála

napján, vagyis minden év július 28-án osztassanak szét a kamatot munka- és keresetképtelen ipartársulati tagok közt.

A közgyűlés fejjeze ki tiszteletét az elhunyt emléke iránt. (Megtörtént).

A «Budapesti szállodások, vendéglősök és kocsmárosok ipartársulata» átiratot intézett társulatunkhoz, melyben javasolta, hogy ipartársulatunk egyesüljön vele. A választmány behatóan tárgyalta az ügyet, a javaslatot elvben elfogadta, de annak fogranotását most még nem tartja időszerűnek, amíg a társulat jobban meg nem erősödik.

Tagjaink üzlete érdekében mindenkinek, aki a társulathoz fordult, utbagyitással, tanácssal, írásbeli dolgozatokkal szolgáltunk. Egyik tagunk üzlete mellett és iskolához közel nyitott bormérését, megkeresésünkre a pénzügyi igazgatóság arról a helyről, ahol letelepedett, ellátotta.

Tagjaink forgalmáról jelenthetem, hogy a lefolyt társulati évben *öt* tagtársat veszítettünk el halálozás által és pedig: Weiler József, Galambos Lajos, Halász Márton, Krausz Ádám és Braucher Mihály. — Tisztelet emlékeükre! Üzletmegszűnés által 28 tag vált ki. Nemzietünkkel 309 kor. járulékövetélese van a társulatnak, ami behajtás alatt van.

A mult közgyűléstől a mai közgyűlésig 150 új tag lépett be a társulathoz, ami leginkább Janura Károly elnök érdemének és fáradságos munkájának tudható be.

Altalában konstatálható, hogy az utolsó két év eredménye nagyobb lendület adott a vendéglős-ipar haladásának, mint *korábbi évtizedek*. A két kongresszus felrátta a vidéket és a cselekvés terére szelítotaa vendéglősöket.

Egyik ipartársulat a másik után jön létre és töltik várják az irányítást és a jó példát a további haladásra.

Szorgalmas és celtudatos munkára van szükség; haladjunk előre!

TÁRSULATI ÉLET.

Vendéglősök szervekedése. A külbömböz élet- és üzleti terhekkel legjobban sújtott vendéglős-kocsmáros szaktársaink mindinkább kezdik megérteni a kor intő szavát és az ősi közmondásnak ezt a nagy igazságot, hogy — ember segits magadon, Isten is megsegiti! — És belátják, hogy az erő az egyesülésben van, s egyesülésre törekednek, szervezkednek és — örömmel tehetjük hozzá: mindenfelé. Az erdélyrészi, a tulajdonai szervezkedési híreink után ugyanab az *alföldiek* és *bácskaiak* mozgalmáról vannak értesüléseink, a következők szerint.

Csongrádon Kaszanitzky István és **Szentessen** Deutsch Béla vendéglős szaktársaink igyekeznek a városaik és a környékbe tartozó vendéglős-kocsmáros szaktársakat egy-egy társulathoz tömöríteni.

Újvidéken szab. kir. város és vidékére kiterjedő vendéglős-ipartársulat létesítésén Mayer József fogadós és **Váradi** Lajos vendéglős szaktársaink fáradoznak.

Zombornak a mult év utólján jelzett szervezkedési munkájukkal ottani szaktársunk már ott állanak, hogy az elkészített alapszabályok elfogadása és folterjesztésére vonatkozó gyűléstüket a napokban tartják meg, Itt az ügyek élén: **Mutiz Gusztáv, Kaelbl Mihály, Butkovits József, Refle Mihály, Farkas Gyula, Marton Imre, Recsei Gusztáv** (fogadós), ifj. **Bosnyák József, Gerencsér József** stb. szaktársaink.

Báctopolyn még a mult év őszén ifj. **Pataky József** szaktársunk által megindított mozgalom ügyét **Büchler Gyula** fogadós szaktársunk vette kézbe. A közjó teendőit **Pilis Dezső, Csornyus Mihály, Pataky Zsigmond, Pajzer József** és **Vajcsena János** szaktársaink segítik sikerre vinni.

Aradon a „Vendéglősök, Kávésök és Kocsmárosok Ipartársulata” e hó elejelel tartotta évi közgyűlését. A közgyűlés az évi és pénztári jelentés betervezése után egyhangulag elnökké: **Kováts István**, alelnökké: **Braun Gusztávot**, jegyzővé **Láng Ferencet** és pénztárnokká **ujból Porcán Lajost** választotta meg.

Esztergomból. Mint utóbbi számunkban jeleztük, **Porgesz Béla** és **Németh Gábor** fogadós szaktársaink kezdeményezésére ottani szaktársaink egy az egész megyére kiterjedő vendéglős ipartársulat létesítést határozaták el. Esztergomi szaktársaink egy előző értekezletükön a címre nézve «*Esztergom* városi és megyei fogadósok, vendéglősök, kávésok és kocsmárosok ipartársulata»-ban állapodtak meg és elhatározták, hogy az alakuló közgyűlést f. é. május hó 6-án d. u. 2 órakor tartják a «*Magyar Király*» fogadóban. Az alakulás élén **Meizler János** fogadós szaktársunk áll mint elnök, **Neményi Károly** titkár, **Adorján József**, **Heltz József**, **Kaufmann Ferenc**, **Magyarás József**, **Német Gábor**, **Nádlér József**, **Porgesz Béla**, **Schleiffer Lajos**, **Szabó István**, **Tölgyesi Ferenc**, **Trexler Sándor** és **Uhlárik János** szaktársak mint bizottsági tagok. Az esztergomiaknak a lapunk zártkörű érkeztet érdekes felhívását közelebbi számunkban közöljük.

Az ember táplálkozásá.*)

VI.

Legutóbbi közleményünkben bemutatott táblázat második rovatában kimutatott csekély zsir mennyiség (10⁰) teljesen megmagyarázza, miért szoktunk a megfőtt rizsre zsirt tenni. A vonatkozó anyagok nagy mennyisége, amely majdnem tiszta keményítő, a rizst mint elsőrendű szénhidrátot pótló anyagot teszi igen ajánlottassá. A viz rovatából

*) Lásd a „Fogadó” 6. számát.

azt látjuk, hogy a rizs aránylag tömény táplálóser, vagy, hogy pénzünkért valóban kellő mennyiségű tápláló anyagot rászorolunk. A hüvelyeseknél a cellulose mennyiségét feltüntetve rovatban megépő nagy számokat találunk. Ebből megértetjük, miért jogsult, sőt indokolt ezeket áttörni (átszaporítani) és pép (püré) alakjában készíteni. De nem folytatom az elemzési adatok bővebb magyarázatát, hiszen minden ki helyesen értelmezheti hanem inkább a növényvilágból származó élelmiszerek elkészítésénél végbemenni végyi átalakulások ismertetésére térek át.

A növényi eredetű élelmiszerek főzésekora a bennök foglalt fehérjefélek legnagyobb változást nem szenvednek. A keményítő szemcséik azonban csakhamar felduzzadnak és az őket körülvevő cellulose burkolatokat szétrepedeztik; szoval: a sejtek falán rések támadnak, minek következtében az ugy előkészített anyagokat a bélben a különböző emésztőnedvek jól átjáratják. Minthogy főzés alkalmával a főleg keményítőt tartalmazó élelmiszerekben zamatok anyagok nem keletkeznek, a főtt zamat ize, ugy magában, bizony igen kevésbé kívánatos, ezért vagy erősen megszóva és fehérje felékkel keverten, vagy különböző izekkel, vagy kukorral izestve, metéltek, haluskák, vagy kockák alakjában kerülnek az asztalra.

A magyar konyha specialitása a turós csusza, mely az összes tápláló anyagokat, ügyes módon csoportosítja. Igen jó példa erre a cseheknek a turógombóca és talkerlje, az angoloknak a plum-budingja. A szénhidrátokat a csuszában a keményítő képviseli; a fehérjét és a légeny tartalmazó anyagokat a turó és a tejfel, a zsirt pedig a ropogósra sült szalonnadarabkák vagy törpörtyük.

A növényi eredetű élelmiszerekben található keményítőnek vegyi átalakulása főzésekora nagyjában megegyezik azokkal a átalakulásokkal, a melyeken a keményítő a sítés alkalmával keresztit m... Ez majd annak helyén fogjuk tárgyalni. Itt csupán még egy közismert dolgot akarok felemlíteni, tudniillik azt, hogy a főzelekek, különösen a hüvelyesek kemény vízben nem főnek meg puhára. Esősvíz, kútvíz erre sokkal alkalmasabb, mint a folyóvíz, de sokan ugy szokták ezt helyettesíteni, hogy egy darab (szikényt) mosósódot tesznek a vízbe, mely ugyszólván, a vizet puhítja. A vízben lévő és a víz keménységét okozó sók a főzelekek, illetőleg hüvelyesek cellulozburkát mintegy megkövesítik, de ennek elkerülése céljából szoda bicarbonát is szoktak használni. Természetes, hogy ez a szoda csak akkor segít a bajon, ha a főzés előtt tesszük a vízbe. Az egyszer megkeményedett hüvelyeseket a sodabikarbona sem puhítja meg.

Csepreghy Gyula.

(Folyt. köv.)

KÜLÖNFÉLE KÖZLEMÉNYEK.

Előfizetőkhez.

Tisztelt előfizetőink, kiknek a mai számmal postautalványt mellékelünk s előzőleg levélbeli megkeresést küldtünk, kérjük, hogy esedékes előfizetési díjaitak sziveskedjenek postafordultalv beküldeni, mert a lapnak is kötelessége vannak. — *Főbarátainkat és ösmerőseinket* kérjük, hogy a "Fogadó" sziveskedjenek körükben terjeszten. A "Fogadó" kiadóhivatala Budapest, VIII., Rákóczi-ut 13.

Janura Károly üdvözlése. Janura Károly vendéglo-szaktársunk, a "Székes-kövy. vendég. és kocsm. ipartársulatának" újból megválasztott elnöke, a következő leveleket kapta: "Igen tisztelt Elnök ur! Igazán örülök a megválasztásán. Engedje az ipartársulatnak. Szívből üdvözi: Tüskés Pál, vasuti vendéglo, Jutason." — Igen tisztelt szaktársunk. Kedves elnök ur! Újbóli elnökké választása alkalmával, ami a hazai vendéglo és korsmároságnak nagy közérdekét jelenti, szívből üdvözöljük. Küzdö társai: Szuvajdzsity Obrád, Domszky Antal vendéglo-sök Szabadkán.

Hymen hírek. — **Beregszászy** Gyula hatvani fogadós szaktársunk szép-míveltséggel leányát, *Jolánkát*, április hó 23-án vezette oltárhoz *Tolnay* Gyula, bárfai építészemzőnk. — **Fleischman** Gyula, nagykörösi fogadós szaktársunk e hó 26-án tartotta esküvőjét **Scheiber** Mariska kisasszonnyal, **Scheiber** Sámuel fogadótulajdonos leányával Nagykörösn. — **Fehér** Károly hatvani főpincér március 25-én tartotta lakodalmát **Halassy** Borbála kisasszonnyal, Budapest. — **Berkovits** Henrik ungvári vendéglo és hó 25-én fogja oltárhoz vezetőni **Klein** Zelmá kisasszonyt, Sebesrét. — **Mayer** József, az újvidéki Mayer nagyfogadós ismert ifjú gazdaja, az újvidéki "Határó" volt szerkesztője, ápr. 7-én esküdtöt örök hűségét **Almozino** Magda kisasszonnyal Bécsben. — **Deutsch** Mátyás bajai fogadós szaktársunk szép-míveltséggel leányát, **Erszike**t, eljegyezte **Trafikant** Vilmos, bajai könyvelő. Az esküvőt ünnepély e hó utólválján történik meg. — **Fleischmann** Zsigmond győzsgyezi vendéglo, eljegyezte **Pollák** Jankát, Pollák Soma waggonyári pénztárnok leányát, Győrött — **Deutsch** Mór, a Törley Józ, és Tsa pészgyörgy vezérképviselője leányát, **Ilonkát**, e hó 12-én vezető oltárhoz **Pallos** Jenő, Budapest.

Újabb rendelet a mulatóhelyek zárórája tárgyában. A tisztességes mulatóhelyek nyitvatartási idejét szabályozza a főkapitány következő új rendelete:

A mulatók, dalearnok és egyéb mulatónyos helyek rendjét megállapító 1897-iki főkapitányi rendelet 26. szakaszának 1. és 2. bekezdését a m. kir. belügyminiszter jóvá-

hagyásával a következőképpen módosítottam: Az előadások éjjel egy órákor befejezendők. Indokolt esetben, ha a körend érdeke ugy kívánja, a főkapitány az előadások végét rövidebb zárórára korlátozhatja. A nyári idegy alatt a főkapitány két óráig is adhat előadási engedélyt olyan mulatóhelyek részére, amelyek a székesőváros lakott területén kívül, a szak badban, vagy olyan helyen épültek, ahol az előadás zaja a környékbeli lakók éjjeli nyugalmát nem zavaria. Indokolt esetben délután, előadásokra is adható engedély. A 3. és 4. bekezdés változatlanul maradand. Erről tudomásulvétté végtt az öszes rendőri hivatalod értesitem **Dr. Boda** Desző s. k. főkapitány

A sörkارتel hatalma. Ez a hatalom nemcsak a vendéglo-sökkel érezeti az ő erejét, hanem egyik kartellársukkal, a Hagenmacher-felesörgyári(u) részvény-társasággal is. Ez a legujabb társaság Kőbányán épít nagygyárat és azt évi 120.000 hektoliter termelésre rendezi be. — Természetes, hogy ezt a mennyiséget nem azért akarja termelni, hogy a részvényesek maguk fogyasszák el, hanem annak fogyasztására kontingens kell nekik, t. i. vendéglo-sök, kik az ő rabszolgái legyenek. Amde ezt a sörkارتel hatalmasai nem akarják megengedni. Akadékoskodnak. Nem szeretik az áldozatokat kiereszteni a karmaik közül, noha az új sörgyár máris bejelentette belepését a kartellbe. Ezt a szégyenletes hatalmat csak egy független vendéglo-sörgyár törheti meg. Más mód nincs ennek a hatalomnak a diktatúráját foszlányokra tépni.

Ugy amint van címmel a "V. L."-ja utóbbi számában azt írja, hogy a "Fogadó" Gundel Jánosnak a somogyi vendéglo-sök küldöttségéhez *magától való csatlakozását* jelezte. Laptársunk tévedni látszik, amennyiben a "Fogadó" ugy írta, hogy a somogyiakhoz a parlament előtti tere csatlakozott Gundel János harmadmagával. Azt hisszük, ennek más az értelme, mint a magától való csatlakozásnak.

Intelligencia. Déván, az egyik káváház pincérsége valamely ok miatt kilepett, s az eset után egy vendégloben jöttek össze, hol a távozás előtti pár órárt kimenő ruhában, vig poharazás közt töltötték. Ez esetet a "Déva és Videke" helyi lap hosszú közleményben hozta, s a 2. karcrajért kényelmet és mindent biztosító, a ruha- és hátrénc metamorphozison átmenő pincérhadat ugyancsak céda módra leposzkondiazt. — Csak ámult és bámult a világ — hát a pincérség is tudnak mulatni! — írta tovább a "D-a és V-o" scribeje. A vidéki újságirat ugyancsak primitív és nevelésig szinbe föltüntető újságlírkonca — az a "Fehérkereszt" fogadó Szabó Géza neví szobapincéret adott megfelelő választ a "Hunyadvármegye" című lapban, olyan értelemben és stílusban, ami a pincért, izlés és műveltség tekintetében, a "Déva és Videke"-féle újsárgöröktől ég-magasságban választja el. Kierzett ebből a válaszból az is, hogy a pökhendiséget, a szellemi durvaságot villogtatni — a mai modern

korban — nem a társad. lapok hasábjai, hanem a közönséges pálnéknak butikok vannak hivatala. — Az a kérdés, hogy a «Déva és Vidéke» írójának intelligenciája képes-e ezt megérteni.

Éltűnt vendégös. *Walcovszky* Tivadar 27 éves budapesti vendégös március vége felé nyomtalanul éltűnt. Csak-ladja keresteti. Személyleírása a következő: magas termetű, gömbölyű piros arc, fekete bajusz visel.

A »jóbaráté tanácsa. Mindig sokat ér a jóbaráté tanácsa, de csak úgy, ha őszinte és nincs abban holmi háttéri spekuláció. Egy ilyen jó tanácsot adott a napokban egyik vendégös a másiknak, tehát kollegának. A dolog különben így áll: Egyik vendégös szaktársunknál, kinél az iptársulati tagoknak pénteki összejövetele alkalmával találkoznai kellett volna, kevesebben jöttek össze, mint amennyi számára ő uszonnát készített, tehát készített étel maradt vissza. Ez ugyan elég hiba, aminek megtörténnie nem volna szabad. De formailag azért okozni még sem lehet senkit és leg-kevesebb az iptársulat elnökét, aki ott volt. De mégis megtörtént, hogy *Miskey* Lajos vendégös barátunk azt mondta a károsodott szaktársunknak, hogy a társulat élnoke a hibás, hogy olyan kevesen jöttek el; pakolja össze a megmaradt ételt és küldje el az élno-
knek, *Janura* Károlynak. Ez aztán a »jóbaráté tanácsa, amihez nem kell kommentár.

Apró hírek. — **Öngyilkos vendégös.** *Hartmann* Ferenc, ismert bécsi vendégös (a budapesti Hungaria fogadóknál volt igazgatója) a napokban agyonlőtte magát. A 60 éves vendégös öngyilkosságának az oka nagy fokú de-
gessége volt. — **Dráma.** *Ristor*sky Viktor, jágerudró főpincér, ki egy weiskirreinek kecsmárosnével való eljegyzésére utazott, *Polanski* Cecília, volt szép színésznő kedvese, ki az eljegyzési híre Troppauban szállt be a vonatba, rövid dulakodás után agyonlőtte. *Ristor*skit halidokliva szállították a közeli kór-
háza. A színésznő nyomban meghalt.

Kőbányán gyártott »Tokaji pezsgő» *Baneth* Géza volt az az ezermester, ki a Kőbányán gyártott »Tokaji pezsgő-t hozta forgalomba. A gyártás természetesen nem tokaji, hanem más borból ment végbe. Ez ugyan nem lett volna nagy baj, de legalább a »Tokaji» nevet ne használta volna. De mert ezt tette, ipari kihágást követett el és azért a csekély megtévesztésért 400 kor. pénzbírságra vagy 20 napi elzárásra ítélték.

Olvasói figyelmébe ajánljuk a mai lapunkban megjelent, »*Hera Prometheus*» című hírdetést.

A kartellsör alkonya Nagybecsereken. Mint nagybecsereki tudósítónk bennünk értesít, a kartellsör ott elérte alkonyát. A vendégösök ugyanis, hogy a kartell urainak szép szemé kedvéért ne legyenek kénytelenek a sörre tovább is ráfizetni, kiküszöbölték a drága kőbányai kartellsört és a kitűnő minőségű graci sört vezették be. Felő, hogy e példát többen is követni fogják.

Szerelemből. Egy fiemei kereskedő gyönyörű szép felesége, egy ottani tisztivel (volt kaposvári fodrász) megszokott. A szerelmes pár Kaposvár felé vette útját, itt kiszállván, az Erzsébet fogadóban vett lakást és reggelre öngyilkosságot követtek el. — Így adták ezt hírül az újságok és így is történt az eset azzal a sajnálatos különbséggel, hogy a rendkívül szép fiatal asszony nem kereskedőné, hanem *Mittermayer* János cirkvencai főpincér (a budapesti Cairó kávéház volt főpincére) felesége volt. — A szerelmes borbély az asszonyt reggel tájban, alvás közben és azután magát lötte meg. A temetésre, mely mult szombaton történt, az esetről mit sem sejtő boldogtalan férj a legvégös pillanaton érkezett meg, s felesége koporsója előtt háromszor elajult. Az első botlását ily gyászos véggel megfizető szép asszony koporsóját a kaposvári közönség virágokkal halmozta el.

Cigányzene. A »Magyar cigányzenész otthon» a fogadós, vendégös, kávék uszak és mindazoknak, kiknek zenekarra szütsége van, figyelmébe ajánlja, hogy szerződésüket a »Magyar cigányzenész otthon» kávéházban (IX, Ráday-utca 15. szám — telefon 64—51) történnek. Telefon vagy levelező-lappal történő hívásra az egyesület megbizottja bárhol megjelenik. *Közvetítés díjtalan.*

Gyászvort. — *Nagy* Ignác, budapesti vendégös szaktársunk a székesfővárosi vend. iptársulatnak régi, érdemes tagja, és v.-tag, e hó 20-án éjjel, hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. A legszebb, 46 éves korában elhunyt derék vendégös temetésén a vend. iptársulati tagjai közül *Janura* Károly élnök vezetésével és az egyleti gyászalzógól alatt, közel hatvanan vettek részt és kísérték el örök nyugó helyére, a r.-kereszturi temetőbe. Az elhunyt neje *S. Dotter* Hermina és két kis gyermeke siraitja. Súlyos betegten fekvűt már, mikor az iptársulat közgyűlése újból és egyhangulag tisztelte meg bizalmával s beválasztotta a választmányba. — *Medved* István, keszthelyi vendégös szaktársunk és lapunk levelezője, e hó 16-án elhalálozott. Temetésén, mely Nagy-szombaton ment végbe, az ottani szaktársak teljes számban és a nagyközönség ugyancsak nagy számban vett részt. *Medved* szaktársunk elvesztése a vendégös-közölgökre is nagy veszteséget jelent. Halálát özvegye és kiterjedt rokonsága gyászolja. — *Godár* Lajos bajai vendégös szaktársunk, az ottani vendégös-iptársulatnak egyik alapító és buzgó tagja, a m. hó 7-én elhalálozott. Temetésén ottani szaktársaink majdnem teljes számban vettek részt. Halálát fiatal özvegye gyászolja. — *Krisz*h Mátyas, a nagykanizsai korona fogadó kávéházának régi főpincére, szívzselhűdésben elhunyt. Temetése általános részvét mellett ment végbe. — *Knipp* Gáspár zombori vendégös szaktársunk, e hó 11-én rövid szenvedés után jobblétre szenderült. Az ismert vendégöst nagy-számu közönség és szaktársai kísérték

el utolsó útjára. — *Schoberl* István, a pécsi Budai-vásártérben hosszú évekig volt vendégös, e hó 22-én, 26 éves korában elhunyt. Az ismert vendégöst Pécs város közönségének nagy részvéte mellett temették el. Az elhunytban utóda, *Ladika* István pécsi vendégös szaktársunk nagybátyján gyászolja.

A »Buzási Phönix ásványviz» már a római idejében világhírű volt páratlan gyógyhatáról és dűtő izéről. Most *Muschong* Jakab a Buzási fürdő új tulajdonosa kiváló szakértelemmel és a legnagyobb áldozatkészséggel fogott hozzá, hogy e csodás gyógyhatású víz használatát mindenkinél lehetővé tegye. A »Buzási Phönix Ásványviznek» kitűnő hatású vese és hólyag bajoknál, a vesemedence idűt hurutjánál, hűgűk és főnyékpódésnél, a legutak és kiválsztó szervek hurutos bántalmánál a lezesebbül orvosotánárok elismerték. Kellemes kúria savanykás, vasmentes szén-savdús tartalma a legirűbb, asztali vizű térsz. Járványos betegségek ellen a legbiztosabb óvszer.

A bor megvirágosodása.*)

Irta: *Bally* Jenő.

Gyengébb, kevés szeszartalmatlan bíró borok, különösen melegebb pincében, ki vannak téve a megvirágosodásnak, annál inkább, minél nagyobb felületen érintkezik a bor a levegűvel.

Tudvalevű, hogy a bor a hordó likacsain keresztül történő elpárologás következtében apad és ezért időről-időre fel kell tölteni a hordót, különben a bor darabban marad és alkalmassá lesz a borvirágképzésre.

A bor megvirágosodását *egy gomba, a sacharomyces mycoderma* hozza létre. Ezen gomba sarjadzás után szaporodik és sejtjei tojásdad utján hosszakká alakuk s nagybörzst egy-mással összefűggsben vannak. A borvirág a bor felületén pókhálóhoz hasonló vékony leplet képez, amely — ha a továbbfejlődésben a gomba akadályt nem talál — folyton vastagodik. Addig, amíg vékony, fátolszerű a hártya, felülete többnyire sima, ellenben ha vastag a réteg, úgy ráncos és színe nem annyira fehér, mint inkább piszkos-sárga. Ezen bevont egy része később foszlányokban a hordó fenekére ülepedik le.

A borvirág a borknak nem valami ártalmatlan betegsége, mert ha a fejlődésben megakadályozva nem lesz, úgy a bort íressé, vizűvé és többé-kevésbé kellemetlenű, ivásra alkalmatlanná teszi. Aborvirág boralkoholtartalmát támadja meg első sorban, melyet széns. vira és vizre bont fel. Ha a borkban még van fel nem használt cukor, úgy ez elősegíti a borvirág terjedését, szaporodását. Az olyan bor, mely erősen borvirágos volt, hajlandósággal bír más borbetegségek iránt is, így könnyen megcetesedik vagy megnyulósodik. Ezenkívűl a borvirágos bor sokat veszít a savtartalmában, illatanyagában és festanyagban is, különösen ha erős volt a borvirágképzés.

*) A »Borszati Lapok» szerk. engedélyével.

A borvirág által elrejtett borok ezek szerint fejlődésükben elmaradnak, mert a darabban maradt hordó oxigénjét a sacharomyces mycoderma gombák elfogyasztják. Csekélyebb mérvű fellépés mellett a kedvezőtlen elváltozás kisebb is az idegenszerű is alig érzéhető. Nagyon erős elszaporodás esetén azonban a bor élvezhetetlenné válik.

A borvidék gombái tehát a levegő oxigénjét felhasználják, vagyis a sacharomyces mycoderma életműködéséhez a levegő oxigénje szükséges s ez a magyarázata annak, hogy a gomba csak darabban maradt hordóban vagy palackban szaporodhat el akkor, ha a bor felülete a levegővel érintkezésbe jön.

A borvirág a különféle borokat nem egyformán támadja meg, mert egyéb gátló okok mellett a bor alkoholtartalmának magassága az, amely az elszaporodást lehetetlenné teszi. Tehát minél több alkohol van a borban, annál kevésbé van az kitéve a megvirágosodásnak.

(Folyt. köv.)

ÜZLETI HIREINK.

Figyelmeztetés. Azon előfizetőinket, kik a „Fogadót” a megjelenés utáni rendes időben meg nem kapják, kérjük, miszerint sziveskedjenek a kiadóhivatal egy levelező-lapon értesíteni.

Wittlinger Béla foratója. A pancsovai «Trombita» nagyfogadó volt népszerű tulajdonosa, **Wittlinger Béla** szaktársunk, megvette az orsovai Magyar király fogadót, amelyet újonnan berendezve április 1-én nyitott meg.

Bokros Károly, kiváló szaktársunk, az Andrássy-uti Kass-féle éttermetek «Dreher nagyvendéglő» címen e hó 18-án, nagyszombat estéjén nyitotta meg. A nagy kiterjedésű üzlet vezetésében Bokros szaktársunk két derek fia: **László** és **Géza,** kik utóbb Páris nagyobb üzleteit gyakorlatilag tanulmányozták, működnek közre.

Cserey Károly, a szilágyosmlyói Városi fogadó volt jónévi tulajdonosa és utóbb fővárosi vendéglős, régi üzletét, mint értesülünk, e hó elejével újból átvette.

Scheiber Lajos kávéháza. Az aradi vasuti vendéglő kitűnő gazdája, **Scheiber Lajos** szaktársunk, az ottani «Hungária» kávéházát Wittman Karolytól 74 ezer koronáért megvette. Scheiber szaktársunk a nagy üzletét saját kezelésébe e hó 1-én veszi át.

Baumann Lajos, Bpsten a Sip-utca 10. sz. alatti jó forgalmu vendéglő gazdája átvette a Wesselényi és Sip-utca sarkán lévő volt Leheti-féle vendéglőt. Baumann szaktársunk ez újabb üzletét május 1-én vette át.

Temesváron az «Arany oroszlán» fogadót **Pogány Károly,** utóbb lengyel-tői nagyvendéglős megvette és egész újan renoválta és rendezte be. Pogány

szaktársunk az április 16-án megnyílt üzletét izletes konyhája és jó borairal máris fölrendelte.

Fülöp Károly, volt dicsőszentmártoni fogadós szaktársunk, a Szegeid melletti Almás-Kamarási fürdő nagyvendéglőjét kibérelte s azt saját kezelésébe e hó elejével vette át.

Frenreisz István, ki a külföldön sokáig főpincéreskedett és a fővárosi Bristol fogadónak ugyancsak huzamos időn át volt igazgatója, Budapestben a Ferenc-körtüi Bányainé-fele éttermetek megvette. Új vendéglős szaktársunk a nagy üzletét április elejével vette át. Vállalkozásához sok sikert kívánunk!

Kávéház átvétel. Szombathelyen a Hungária kávéházat **Haas Lajos** kávé megvette és azt újonnan berendezve ápr. 1-én ünnepélyesen megnyitotta.

Kilgazitás Bácsotopolján a Kaszinó nagy szállót előző új hírünkkel szemben, **Büchler Gyula** a fogadó tulajdonosa és régi kezelője vette újból át. Büchler szaktársunk ez alkalommal a nagy üzletét egész újan renoválta.

Kioszk a város közepén. Újvidéken a Mayer nagyfogadó és a városház előtti téren Mayer szaktársunk egy nagy-szabású kioszk vendéglőt épített. A városnak is igen szép díszet képező kioszk üzlet, mely **Mayer József,** a Mayer nagyfogadó kitűnő fiatal gazdája tervel szerint épül és rendeződik be, e hó közepével nyílik meg.

Szabadtánc az állomásnál levő Polgári szállodát **Galambos és Hartmann** átvették. Új fogadós szaktársaink a jó-hírű üzletét egész újan berendezve május 1-én nyitották meg.

Harangozó János, Bpsten a Wesselényi-utca 72. sz. alatti házában több csinos helyiségből álló vendéglőt rendezett be. **Harangozó** szaktársunk, vendéglőjét május 1-én nyitotta meg.

Bozzay Imre, volt balatonszentgyörgyi vendéglős, Lengyel-tóiban a nagyvendéglőt megvette s azt újan renoválva e hó elején vette át saját kezelésébe.

Schmidt József, ismert lévai vendéglős szaktársunk, az ottani Szepesi-utca 25. sz. alatt elegendő éttermi üzletet rendezett be. Schmidt szaktársunk üzletét e hó 8-án nyitotta meg ünnepélyesen.

A csapi vasuti vendéglő bérletét az utóbbi árlejtésen újból **Garai Ignác** szaktársunk, a vendéglőnek hosszú éveket óta kedvelt gazdája nyerte el.

Budapestben a Damjanich-utca 14. sz. alatt lévő vendéglőt **Kovács Antal,** ismert fővárosi főpincér vette meg. Kovács szaktársunk szakavatottsága üzletének jó menetet biztosítja.

Úngváron az Erzsébet fogadó étterme és kávéháza vezetését **Baumgartner Károly** előnyösen ösmert főpincér szaktársunk vette át.

Weber és Árva, a megyesi «Szőlő» fogadó derek tulajdonosai, kibérelték a Bázna-fürdőn a Breckner-féle «Tulipán» fogadót. Szaktársaink ez új üzletüket új és nagy kényelemmel rendezik be és e hó közepé táján fogják megnyitni.

Schrantz Máttyás, ismert nevű vendéglős szaktársunk Bpsten nem a Heránad-utóban, hanem a Harminead-utca 4. sz. alatti vendéglőt vette át a múlt hó elejével.

Mogyorossy Ignác, nyiregyházi ismert főpincér szaktársunk az ottani Nemzeti kávéházat a m. év végével saját kezelésébe vette át az üzletet „Hungaria” címen vezeti tovább.

Weisz Adolf, a szatmári Honvéd sör-csarnok és kávéháznak volt ismert nevű gazdája, az ottani Hungaria fogadót meg a m. év végével meg- és ugyanakkor saját kezelésébe vette.

Brassói hírek. — Mint előzőleg írtuk, a Gottsman-féle Vigadó kávéházat **Latzina Győző** vendéglős szaktársunk megvette és saját kezelésébe április 1-én vette át. — **Mook János** ismert nevű főpincér szaktársunk ugyancsak az ottani egyik nagy kávéházat, az „Ellet” e hó közepével vette át. Új kávé szaktársunk vállalkozásához sok szerencsét kívánunk!

Ózv Nagy Ignácné, férje elhunytával, a Budapesti, Váci-ut 129. sz. alatt lévő vendéglőjét, özvegyi jogon önmaga fogja tovább vezetni.

Tóth János, volt borosjenői ismert vendéglős szaktársunk, Temesváron a Sandler-téren lévő «Ó elefant» című vendéglőt megvette. Tóth szaktársunk a jóhírű üzletét saját kezelésébe ápr. 1-én vette át.

Weinberger Zsigmond kisvárdai kávé, az ottani kiállítás alkalmával, marcos 75-én 160 szem. szőlő d szébédél (banketti bizartoz meg. Weinberger szaktársunkat a kitűnően sikerült bankettort a rendezőség díszkollektívájának tette ki.

Nagykárolyban, a Piac-téren, **Kudla László** szaktársunk, volt Urkiszáznó-vendéglős több helyiségből álló csinos vendéglőt, rendezett be. Az üzlet jömenetét **Kudla** szaktársunk jó konyhája és italai biztosítja.

Fried Ferenc kávéháza. A szatmári Hungaria fogadónak volt derek tulajdonosa, **Fried Ferenc** szaktársunk az ottani régi Korona fogadó éttermi helyiségeit egy mai modern igényeknek megfelelő csinos kávéháznak alakította át és rendezte be.

Berkovits Henrik ismert ungvári főpincér, az ottani Központi szállodát átvette. Új fogadós szaktársunk a vendéglői helyiségeket május 1-én nyitotta meg.

Vendéglő áthelyezés. **Horváth Mór** ismert fővárosi vendéglős Bpsten a Szövetség-utca 3. sz. alatti vendéglőjét áthelyezte Hársfa-utca 1. sz. alá. Horváth szaktársunk újabb vendéglőjét e hó 1-én nyitotta meg.

Ottensbacher Lajos, pincér társadalmunknak egyik ismert és intelligensebb tagja Szabadtánc a Sándor külvárosban régidőltől fennálló Ottensbacher-fele ven-

déglőt és házat az év elejével saját tulajdonába és kezelésebe vette át. Gratulálunk.

Szolnokon az ismert Hungária-kávéház gazdát cserélt; ugyanis az eddigi tulajdonos, Kiss Anlald eladta kávéházát Klein Adolf ismert iglő kávésnak. Az átétel április 30-án történt.

Prokett Imre a bástopoljai „Szülő firt” vendéglő tulajdonosa e hó elejével az üzletét saját kezelésébe vette át.

Aradi hírek. — Lukács F. László aradi kávé, az ottani városigéti nagyvendéglőt újra renóvalva és berendezve április elején nyitotta meg. — **Deutsch L. Lipót** u. itt a Baros Béni-utcai «Motor» kávéházát április 1-én átvette.

Renóvaló — átváltoztatás. Beregszászy Gyula, mint utóbbi számnak jelezte, a hatvani Graféle fogadót örök áron (0-ezer kor.) megvette. Beregszászy szaktársunk a nagy kiterjedésű üzletet a mai igényeknek megfelelően átalakítva helyiségeit újon és a vendégszobákat ugyancsak kényelmesebb és új rezubutorokkal rendezte be.

Csévinszky József ismert meggyesegyházi vendéglős szaktársunk, a gyorkori nagyvendéglőt megvette, s azt megfelelően renóvalva és berendezve, ápr. elejével vette át és nyitotta meg.

Kunszentmiklóson az állomás mellett **Fleischer Ignác** egy csinos vendéglőt épített és rendezett be.

Bástopolján a tulajdonát képező Közpointi szállodát Ifj. **Pataký József** szaktársunk a mult év utófeljával saját kezelésébe vette át. — **Pataký Zsigmond** ugyanekkor a fitvére által birt nagyvendéglőt vette át.

A pécsi «Nádor» nagyfogadót Ifj. **Krausz Béni** megvette. A nagy üzlet vételi ügye 130 ezer koronával bonyolítottatott le. Az új fogadós éaz üzletét ápr. 15-én vette át saját kezelésébe.

Keresetnek. I. olvasóinkat kérjük, hogy az alább kerestet címek hollétét, kártársi szívessegéből, a megdunni óhajtokkal egy levélapon értesítsék.

Draskóczy Ferenc főpincér (miskolci) hollétéről tájékoztatást kéri E. K. vendéglős (Nyíregyháza Othón sórcsarnok).

Képzés. György főpincér címét egy levélapon László Gyula főp. (Sepiszentgyörgy, városi szálló) kéri tudatni.

Laba. Mihály volt pécsi főp. jelenlegi címét egy levélapon Gerá Lajos főp. (Pécs, Zrínyi-u. 13) kéri tudatni.

Lovasbenczy Árpád előnyöven ösmert főpincér szaktársunk, az aradmegyei Mennyhaza-fürdő nagyvendéglője lérléletét újbl elnyerte. Az ünnepélyes megnyitást e hó elejével fogja eszközölni.

Gerő József, a munkácsi Csallag fogadó volt főpincére, az ottani vasuti vendéglő lérléletét elnyerte. Az új vasuti vendéglő üzletét Gerő szaktársunk a napokban rendezte be és ünnepélyesen május 1-én nyitotta meg. Kívánunk sok szerencsét!

Szatmáron a Kath. kör vendéglő, mint előzőleg jelentettük, özv. Demkő J.-né bérleté ki. A látogatott üzlet vezetési teendőjét **Demkő Jenő** előnyöven ösmert szaktársunk teljesíti.

Helyváltások. — **Nyíregyháza**n a Korona fogadó étterem fog. állását **Flegár János** tölti be. U. itt a szobafog. állást **Steiner János** és a kávéházi fog. állást **Bleyer Jenő** töltik be. **Retty Sándor** e hó közepén az üzletvezetési állást foglalta el. **Schubert Pál** újbl az éttermi és belérlé, a kávéházi regg.-számadói állást **Réfi János** foglalták el. **Ungváron** a Korona fogadó kávéháza fog. állását **Peri Dezső** és a Reisz kávéház fog. állását **Moskovitz Géza** töltötték be. **László István** Nagyszombat a Hungária fogadó fog. állását foglalta el. **Nagykárolyban** a Magyar királyi fogadó fog. állását **Deutsch József** tölti be. **Goldberger Ignác** mint főp. a Polg. kaszinó vendéglőjében működik. **Hencely Jenő** u. itt nem a „Nemzeti” hanem a vasuti vendéglő fog. állását foglalta el. **Szatmáron** az Európa étterem és kávéház fog. állását **Jakab János** foglalta el; mellette a fizezőf. állást **Hupfer Ferenc** tölti be. **S.-a-újhelyen** a Magyar királyi fogadó fog. állását **Szabó Mihály** tölti be. U. itt a vasuti vendéglőben **Scheidt Ferenc** éth. állást foglalt. **Lakner Lajos** Medgyesen a központi fogadó fog. állását foglalta el. **Nagy József** Leván a Nemzeti kávéház fog. állását töltötte be. **Élg Károly** Arvaváralján a nagyfogadó fog. állását foglalta el. **Déván** a Fehér kereszt kávéházi fog. állását **Molnár Dániel** s az éttermit **Mauthner Aladár** töltötték be; **Kientz Jenő** meg. regg.-számadó, **Kövi Géza** s-pincér és **Girauschek Alfréd** m. éth. nyertek u. itt alkalmazást. **Aradon** a központi fogadó éttermi fog. állását **Schwartz Mór** és u. o. a szobafog. állását **Brenner Jenő** foglalták el. A vasuti vendéglő éttermében **Szinger Károly** fog. mellett **Rosenzweig Samu** éth. állást nyert. A Millenium vendéglő fog. állását **Huttyán Kálmán** foglalta el; u. itt az éth. állásokat **Celloth Vince**, **Schasi Rezső** és **Nagy Izidor** töltik be; a Pannónia-fogadó fog. állását **Takáts Mihály** foglalta el; u. o. az éth. állásokat **Róth Mór** és **Bács Gyula** töltik be. A vadászok területi vendéglő fog. állását **Horváth Károly** s u. o. az éth. állásokat **K. Szabó József**, **Szűcs Mihály** és **Nagy János** töltötték be. **Frigyes** töltik be. A Vass fogadó kávéháza fog. állását **Fried József** és u. o. a r-fizezőf. állást **Jozifovics Andor** töltik be. A feketesas fogadó fog. állását **Purs Antal** és a Magyar királyi fogadó fog. állását **Fischer Lajos** foglalták el. **Karácson** a nagyfogadó fog. állását **Mirovitz Ignác** tölti be. **Mezőváros** a Tiszti kaszinó kávéház fog. állását **Nagy Márton** és a belvárosi kávéház fog. állását **Hajner Sándor** töltik be; u. o. a r-fizezőf. állást **Bán Gábor** és a s-pincérei állást **Pitsky József** foglalták el. Az Arany-szallas fogadó kávéháza fog. állását **Ártányi Antal** foglalta el. Az Aranyorszónai fogadó fog. állását **Kohlmann Árpád** és itt az éth. állásokat **Hauschild Keresztély** és **Tschelmültner Károly** foglalták el. A pacsiérta mentő vendéglő fog. állását **Römer Emil** tölti be; u. o. itt az éth. állást **Müller Lajos** foglalta el. **Nagykútinán** a Kávé fogadó fog. állását **Hisszár György** a Bohn fogadó fog. állását **Magos Lajos** foglalták el. **Debreceben** az Angolirányú fogadó fog. állását **Gömöry Matyás** foglalta el. **Nagybecskerekén** a Róza fogadó fog. állását **Vass József** és u. o. a r-fizezőf. állást **Deutsch Albert** foglalták el. A Pestvárosi fogadó fog. állását **Oszó János** tölti be; u. o. a kávéház fog. állását **Pözlitz Kálmán** foglalta el. **Herkulesfürdőn** a gyógybázis kávéháza fog. állását **Schausz Mihály** foglalta el. **Abbazában** a Bristol szálló kávéházi fog. állását **Táuhauer Mihály** foglalta el. **Aradon** a Baross kávéház fog. állását **Borbás Henrik** tölti be. **Beregszászon** a Royal szállóban **Krajcsovits** Frigyes, mint szoba- és regg. fizezőf. működik. **Szabadkán** az Erzsébet fogadó fog. állását **Garab József** foglalta el. U. itt a vasuti vendéglő III. étterme fog. állását **Petrik József** tölti be. **Saybald Ignác** Újvidéken a Mayer nagyfogadó éttermi fog. állását foglalta el. A vasuti vendéglő fog. állását u. o. itt **Bernhardt Vilmos** foglalta el. **Pálinkás** Mihály Baján a központi fogadó fog. állását tölti be.

NYILT-TÉR.

Meghívó.

Ezennel meghívom t. barátaimat és üzletfeleimet **Ilonka** leányomnak **Pállos** Jenő urral május 10-én e. 12 órakor a dohány-utcai i.zr. templomban tartandó esküvőjére.

Budapest, 1908. április 27.

Deutsch Mór

a Torley Józ. és Tsa pezsgőgyár magyarországi vezérképviselője.

Elismerő levél.

Tek. **Herczog Sándor** vasuti vendéglős urnak **Csáktornya**

A küldött borszűrővel igen meggyaggy elégedve és izykezni fogok kártársaimnak melegen ajánlani. Kérek postafordulával még két zsákot küldeni. Tisztelettel **Gerezenor József**, vasuti vendéglős, **Zombor**.

Köszönetnyilvánítás.

„Székesfőv. vendéglősök és köcsmárosok ipartársulata”! T. Iagajnak, valamint mindazoknak, kik haldogult férjem temetésén résztvettek és tájfalmanak részvétellük enyhíteni szíveket voltak, fogadják ezuton mélyen ezrett köszönetemet.

Budapest, 1903. április 23-án.

Özv. **Nagy Ignác**
vendéglősö.

EGYRÖL-MÁSROL.

A »Vend. Lapja« és — Karvaly Gábor.

Hűségese alkalmi munkatársunk a napokban beállított hozzánk és — mosolygott. Ez a mosoly jelent valamit, — mondjunk Karvalynak. — Hat hoyne. Olvastam a »Vendéglősök Lapját« és abban találtam valami szafoszat a tomlam hegyére. — Aztán mit talált abban olyan különöset, hogy megint vizzel akarja megkínálni? — Mit? ! még kérdik is? — és elneveti magát olyan hangosan és olyan hangfevésben, mintha számárhurujta lett volna. — No nézze t. szerkesztőség! Darányi Ignácot, a nagyhetségű és igen becsületes földmívelési miniszter urat elnevezi a föld «ajtjának» és körülfontaja érdemes fejét boragból kötött koszorúval. Hát nem hascsikorgatást okozó röhögésre való nonsens ez? Mert a földnek nincs apja, hanem anyja, azt a görögök Ceresnek nevezték. Ez volt a föld megtermékenyítésének istennye. Kérdem én most önöket, hogyan termékenyítési derek miniszternek a földet mint annak atya? A borágy-koszorújával pedig «Bachus» uramat és nem a miniszter fejét szokták díszíteni. Azt hiszem, a miniszter ur, kinek a lapok elköltödték, jóízűt fog nevetni ezen újabb megüstiztetése fölött. — És itt a jó Karvaly megint egy mosolygott, hogy majd hanyatvágta magát. — Ennek a morálja pedig a következő: 1.) Darányi nem szorul a «V. L.» dicséretére és 2.) ha már hivatalon dicsér a «V. L.», akkor ne nevetesse ki magát, hanem írjon okosat és ne borizt — folytatna a derek Karvaly.

— De ez még nem minden — ugymond. Ide nézzenek! «Igaztalan vád» címe alatt reprodukálja a «V. L.» Janura Károly ipartársulati elnöknek a közgyűlésen elmondott beszédének egy részét és arra azt mondja, hogy Janura brutális hangon üzent hadat. Hát mondja t. szerk., nem olyan csacsiság ez a «V. L.»-tól, hogy vizzel kínáljam meg szeretett Gy. barátomat? — Mert, 1) Janura nem üzent hadat senkinek, és 2) nem vonatkozta megnyitói beszédét Gundel Jánosra, (de nem is említette) kit a «V. L.» már megint a saját ostobaságának takarójával használ fel, még pedig minden ok nélkül. — Kérdem most már: ki viselkedik brutálisán? Az-e, aki ferdiit és nem áttal valótlanságot mondani, csak azért, hogy alkalma legyen Gundel Jánosnak hizegelni. — Hát nem nekem való tén: ez?! Szóljának!

— De még ez sem minden, amit nekem kellene megírni, — mondja Karvaly. — A «V. L.» 2-ik oldala első hasábján szerkesztőjét már apostolnak lepleti elő, és nem mondja meg, hogy tulajdonképpen miben is apostoloskodik. (Én tudom, de nem árulom el.) Azt írja magáról, hogy valaki a nemzeti törekvések bajnokának mondta és mint ilyen apostolorangba emeli magát. Még szerencse, hogy mindez csak poharazás közben történt tehát nem kell komolyan venni és az ilyen ártatlan és naiv reklám, ha rászorul, hát váljék egészségre. — Lásza t. szerkesztőség! Milyen jó kedvem volna mindent az én modoromban megírni. Mert nem engedni meg?

Nem lehet, — mondtuk Karvaly barátunknak. — Nem kell mindent komolyan venni, ami a «V. L.»-ban megjelenik. És az ő apró dolgait úgy ismerik már, hogy igazán kár volna velük még csak humorosan is foglalkozni. Ne bántuk az öreg kollégát.

Karvaly barátunk haragosan távozott. Sajnáljuk.

A szíves szomszéd

vagy

Bátyu — egy perc!

Csaptól Bátor alig 15 perc és Bátorba a Munkács és Királyházáról induló reggeli vonatok 9 óra tájban szoknak érkezni. Az egyébként nyugodt és kellemes bátyui ereszt. elég szép számú

reggeliző közönség szállja meg s a könnyen áttekinthető étteremben akad ilyenkor egy kis dolog, amelyben maga a gazda, Márkus Gábor is közreműködik. A napokban is volt egy kis teendő és a vendéglős hordta a sör, de egy »pohárca«-nak nem talált helyet, miért is bosszuan kezdte fennen hangoztatni: — Kie ez a sör, kie ez a sör! — Ott van ni a vendég, a sarokban, nem látja, — szől rá diszkrétan az éthordó, a szak- és illetlenségékként érvényesítő gazdjára.

Márkus vasuti «restarációs» másként többrendbeli konfliktusairól is ismeretes a pinécéri körökben E hó közepe felé is szembeszállt egy éthordóval, akinek hirtelen kezétől csak Simkovic's főközelítése mentette meg. Az ilyen szokásaiért a pinécér emberek közül vajmi kevesen vannak jó szívvel iránta. No de, vendéglős szakтарыai sincsenek vele különben; itt is kevés a jóbarát, dacára, hogy nekik a protektorátusát is föl-föl szokta ajánlani, igaz, nem valami barátságos körülmények kapcsán.

A mult hóban történt, a csapi vasuti vendéglős berlet-kiírása idején; amikor Márkus J. is pályázatot nyújtott be és állítólag, már eleve nagy hangon hirdette, hogy a mostani berletnek fueses, — a csapi restit ő fogja elnyerni. — Mert hát hiszen — a nagykarolyi Károlyi grófok jól bocsátották őt el, Bátorba is általában jött, sat... Szóval, a grófi barátság neki, t. i. Márkusznak, mindent biztosít. A szomszéd (az egyébként is országszerte ismert és több mint 30 éves vasuti vendéglős) Garai Ignác csak mosolygott ezen a fenhéjázáson s meg a hirtözököt sem informálta a grófi barátságával kérdékö szomszédáról s a berletet, természetesen továbbra is ő nyerte el. A hoppon maradt Márkus pedig ezeketán közeledni akart Garai szakтарыunkhoz s a barátság fejében azt bátorokodott átzeni, illetve megígérni, hogy bármily szüksége esetén megszerzi az ő magas protektorait, csak forduljon hozzá... Már azután erre mit lehetett volna felenni a szíves szomszédnak, kit egyébként igen célszerű volna a Máv. üzletvezetőségnek is protektorságába fogadni, illetőleg figyelmébe ajánlani s alkalomadtán Bátorban egy percre — kiszállani...

Szerkesztői üzenetek.

— P. J. B. topolya. A kérdéses világtásra nézve nem ismerünk kötelező szabályt, ha csak önkönl nines erre valami külön kötelezettség. Büntelő jogi emiatt nem lehet a rendőrségnek, de ha mégis ilyen joggal élnek, tessék azt megfellebbezni.

— T. L. B.-bánya. Szíves gratulációját hasonló melegen viszonozzuk. — S. J. Nyiregyháza. Szíves értesítésért köszönet — köszjük.

— R. K. Álsó-szombatfalva. A látogatási körülményeknek illetoen nehéz egyet tennünk, de a lapot elküldtük. Jó székyelyi elemelőmet és — szerencsét! — J. A. Keszthelyi lap vagy a mozgó, vagy az ottani posta körül vévehetet el. Ujat küldtünk. — B. L. Hatvan. Tudósításokért köszönet, h-jókványságokért hasonló jó kívánat és — üdvözlünk! — H. M. Rozsnyó. Sajtóhíba reparáltát, V-naptár és lapok küldeték. Szíves üdv! — K. J. R.-hegy. Jelzett kívánásának minden irányban eleget tettünk, lapot és sz.-üdvözlőtünk — a rossz zipser faluba — küldjük. — S. L. Szeged. Lakodalmis hír tudomásul vettük, meg is üjságtottuk, de az egy-két akós hordó borocsát nem láttuk. Talán a Valkány és Szeged közti nagy forgószék ez is fölfordították?

— W. D. Árad. Az illeto ügynököt perhelheti költségeit és elvesztet kerestetéert is. A tudósítás lapárta után érkezett, sajnálatunkra tehát csak a jövő számban közölhetjük. Üdvözlöt.

Dunamenti

nagyvárosban, központban, esinos kávéház jutánosan átadó. Vételár 9-10 ezer kor. Házber 1000 korona. Cim a kiadóhivatásban. 1-4

Igen jó menetelő

„Kaszinó vendéglős” fogalmas városban (megyvi székhely) nagy teli és nyári helyiségekkel, keresztény szakembernek jutánosan átadó. Vételár 5 (öt) ezer frt szükséges. Fölvilágosítást nyújt a Fogadó kiadóhivatála. 1-3

Hera Prometheus-

féle acetylen készülék

kellő mennyiségű elegans csillárokkal, villanyvilágítás bevezetése folytán olcsó áron eladó. Ez irányban szíves megke- ressekre rögtön készséggel válaszol.

SZÁSZ KÁROLY

szálloda-tulajdonos

- BESZTERCEBÁNYÁN. -

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XXII. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása 1908. május hó 21 és 23-án tartatik meg. A huzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és a királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben. Sorsjegyek a Magyar kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1908. évi április hó 26-án.

Magyar Kir. Szab.
Osztálysorsjegy Igazgatósága

Lukács.

Hazay.

A Szt. Lukács-fürdői Kristályforrás vegyelemzése.

Orsz. M. Kir. Chemiai Intézet.

Az intézet kiküldöttje által személyesen vett „Kristály” forrásbólszármazó vízminta vizsgálatának eredménye:

A víz hőmérséke 25.3 C°
A víz fajszálya 18 C-on 1.0008

Chemiai vizsgálat.

1000 gr. vízben találtatott:

Kalium (K)	0.0093 gr.
Natrium (Na)	0.0334 ”
Calcium (Ca)	0.1288 ”
Magnesium (Mg)	0.1277 ”
Vas (Fe)	0.0465 ”
Chlor (Cl)	0.0004 ”
Sulfat (SO ₄)	0.0331 ”
Hydrocarbonat (HCO ₃)	0.1 88 ”
Szilikiumdioxid (SiO ₂)	0.0169 ”
Szénsav (CO ₂)	0.0880 ”

Organikus anyagot, ugyisintén salétromsavat és ammóniákat a víz nem tartalmaz és így a „Kristály” forrásvíz **igen tiszta calcium- és magnesium hydrocarbonatos ásványvíznek** minősíthető. Bakteriologiai szempontból pedig az állami **Bakteriologiai intézet** ezen vizet **tisztaának és kifogástalanának minősítette.**

Budapest, 1908. március 17-én.

Orsz. m. kir. Chemiai intézet Budapestén
Dr. Kossuthány s. k. igazgató.

Dr. Hanko Vilmos a chemia tanára, a m. tud. akadémia tagja:

A Szt. Lukácsfürdői „Kristály” forrás vize tiszta calcium- és magnesium-hydrocarbonatos **ásványvíznek** tekinthető. A nagy mélységből fakadó forrás vize a szó szoros értelmében **kristálytiszta**, ideálja a tiszta ásványvízeknek.

Budapest, 1904. július 20.

M. Kir. Tud. Egyetem I. Chemiai Intézete.

A forrásvíz hőmérséke 25.75 C°
A víz fajszálya 17.5 C-on 1.00074
A víz fagyáspontja 0.035 C, osmosis-nyomás 0.421 atm.,
elektromos vezetőképessége 0.0008661 ohm. cm.

Chemiai vizsgálat.

1000 gr. vízben találtatott:

Kalium (K)	0.0070 gr.
Natrium (Na)	0.0328 ”
Calcium (Ca)	0.1277 ”
Magnesium (Mg)	0.0452 ”
Vas (Fe)	0.0004 ”
Chlor (Cl)	0.0938 ”
Sulfat (SO ₄)	0.1118 ”
Hydrocarbonat (HCO ₃)	0.5194 ”
Szilikiumdioxid (SiO ₂)	0.0170 ”
Szénsav (CO ₂)	0.0879 ”
Összes szénsav (CO ₂)	4.6245 ”

E nagy mélységből fakadó állandó összetételű ásványvíz se ammoniát, se salétromsavat, sem salétromsavat nem tartalmaz, organikus anyag ugyisintén nincs benne s így a chemiai analysis alapján a „Kristály” forrásvíz **igen tiszta calcium és magnesium-hydrocarbonatos ásványvíznek** minősíthető.

Budapest, 1900. április 12-én.

A m. kir. Tud. Egyetem I. Chemiai Intézete
Dr. Winkler Lajos s. k. egyet. tanár.

A „Kristály” forrás szénsavtelítés nélküli állapotban hasonló enyhésége folytán pótolja a fracia **Évian és St. Calmier** forrásokat.

Évian Cachat forrás:

1000 gr. vízben 0.3172 gr. ásvány alkatrészt, 0.2782 gr. szénsav, összesen 0.5904 gr.

Szt. Calmier-Badoit forrás:

1000 gr. vízben 0.2404 gr. ásvány alkatrészt, 0.3319 gr. szénsav, összesen 0.5723

Szt. Lukácsfürdői „Kristály” forrás:

1000 gr. vízben 0.5208 gr. ásvány alkatrészt, 0.4624 gr. szénsav, összesen 0.9832 gr.

A „Kristály” forrás **több ásványalkatrészt és több természetes szénsavat** is tartalmaz, mint e két világhírű és a francia kormány által közérdekű jelleggel felruházott gyógyvíz.

SZT. LUKÁCSFÜRDŐ gyógyfürdő, BUDA.

Téli és nyári gyógyhely.

Természetes forró-meleg kénes források, iszapfürdők iszapborogatások, massage, vízgyógyintézet, gőzfürdők, kő- és kádfürdők, gyógyvizuszodák. Olcsó és gondos pensio. Csusz, kőszvény, ideg-, bőrbajok, lakás, ellátás felől kimerítő prospektust küld ingyen a

SZT. LUKÁCSFÜRDŐ IGAZGATÓSÁGA, BUDA.